Alrijne

Pijnbehandelcentrum

Ruggenmergstimulatie

bij chronische pijnklachten

Contactgegevens ziekenhuizen van Alrijne

Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 582 8282

Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
071 582 8282

www.alrijne.nl

U komt in aanmerking voor ruggenmergstimulatie, ook wel neuromodulatie genoemd.
In deze folder vindt u informatie over de ruggenmergstimulatie, de ingreep, mogelijke complicaties en de te verwachten resultaten van de behandeling.

Uw afspraken op het Pijnbehandelcentrum

Nadat u bent doorverwezen naar het Pijnbehandelcentrum voor het behandeltraject ruggenmergstimulatie, krijgt u een afsprakenbrief met 2 afspraken thuisgestuurd. De eerste afspraak is bij de pijnspecialist, de tweede afspraak bij de verpleegkundig specialist.
Van de pijnspecialist krijgt u uitgebreide voorlichting over ruggenmergstimulatie.
De verpleegkundig specialist informeert u over de fasen van het behandeltraject (intakegesprek, behandeling, leefregels en nazorg). Daarnaast heeft u een gesprek met de psychologe.
Samen kijken we of ruggenmergstimulatie voor u geschikt lijkt om uw chronische pijnklachten te verlichten.

Hoe werkt ruggenmergstimulatie?

Ruggenmergstimulatie gaat er van uit dat pijnsignalen kunnen worden beïnvloed. Tegen het ruggenmerg in de epidurale ruimte (de ruimte achter het ruggenmerg) worden 1 of meer elektrode(n) geplaatst. Deze elektrode brengt elektrische pulsen (stroomstootjes) over die ervoor zorgen dat de pijnsignalen worden veranderd voordat ze de hersenen bereiken. Deze pulsen worden afgegeven door een interne pulsgenerator (IPG), een soort pacemaker.
Ruggenmergstimulatie is een veilige therapie en wordt op grote schaal toegepast.
Meer informatie over behandeling vindt u op https://youtu.be/qrnSVrO6f00

De voorbereiding

Na de intakefase wordt besloten of u in aanmerking komt voor ruggenmergstimulatie.

Preoperatief onderzoek

Als voorbereiding op de operatie krijgt u een (telefonische) afspraak op de polikliniek Anesthesiologie voor een preoperatief onderzoek. De anesthesioloog onderzoekt u en informeert u over de gang van zaken wat betreft de anesthesie op de dag van de ingreep. U krijgt informatie over de afdeling waar u wordt opgenomen en op welk telefoonnummer u deze afdeling kunt bereiken.
Hiernaast krijgt u informatie over tot welke tijd u mag eten en drinken voor de operatie. Dit hangt af van het tijdstip van de operatie.
U krijgt ook een telefonische afspraak bij de apotheek. Het is handig als u van uw eigen apotheek een overzicht heeft van uw medicijnen.

De werkdag voor de operatie

U wordt 1 werkdag voorafgaande aan de operatiedag gebeld door de afdeling Opnameplanning. U hoort dan waar u wordt opgenomen en hoe laat u zich op deze afdeling kunt melden.

Medicijngebruik, met name antistollingsmiddelen (“bloedverdunners”)
Gebruikt u antistollingsmiddelen? Dan dient u dit bij de aanmelding op het Pijnbehandelcentrum te melden. U moet namelijk enkele dagen voor de behandeling stoppen met het innemen van deze medicijnen. U kunt dit regelen met de anesthesioloog. Indien u bekend bent bij de trombosedienst wordt het beleid met de trombosedienst afgesproken.

Overgevoeligheid
Bent u overgevoelig voor bepaalde medicijnen, jodium, pleisters, contrast- of verdovingsvloeistof? Meld dit dan tijdens uw eerste bezoek aan de pijnspecialist, verpleegkundig specialist of consulent pijnbestrijding.

De operatie
Het inbrengen van het ruggenmergstimulatie systeem gebeurt in twee operaties. Bij de eerste operatie worden er één of twee elektroden geplaatst. Deze worden verbonden met een externe batterij. Hierna volgt een proefperiode van twee weken. Als deze succesvol wordt afgesloten, volgt de tweede operatie. Hierbij wordt de definitieve interne puls generator (inwendige batterij) geïmplanteerd.

Fase 1: proefstimulatie
De pijnspecialist voert de behandeling uit. Hij/zij wordt hierbij geassisteerd door de verpleegkundig specialist, consulent pijnbestrijding, anesthesiemedewerker, operatieassistenten en een röntgenlaborant.
De behandeling vindt plaats op de operatiekamer van Alrijne. Op de voorbereidingskamer van de operatiekamers brengt een anesthesiemedewerker een infuus bij u aan. Via dit infuus krijgt u tijdens de behandeling medicatie toegediend.
Tijdens de implantatie van het stimulatiesysteem ligt u op de buik. Nadat u plaatselijk bent verdoofd wordt de elektrode via een holle naald in de epidurale ruimte van het wervelkanaal geplaatst.
Het is belangrijk dat u stil blijft liggen. Op het moment dat de elektrode op de juiste plaats ligt, wordt de stimulatie aan gezet. Hierbij voelt u tintelingen. Er wordt aan u gevraagd waar u deze tintelingen voelt en hoe sterk ze zijn.
De elektrode ligt op de juiste plaats als u de tintelingen voelt op de plaats waar u de pijnklachten heeft. Hierna wordt er een verlengkabel aan de elektrode vastgemaakt.
Deze verlengkabel wordt aangesloten op een extern kastje, ook wel externe neurostimulator genoemd.

Na de operatie
Na de behandeling gaat u eerst naar de uitslaapkamer van het operatiecomplex. U blijft daar ongeveer een uur.
Op de afdeling stelt de verpleegkundig specialist of consulent pijnbestrijding het juiste stimulatiepatroon met u in. Om zo nodig de sterkte van de stimulatie aan te passen krijgt u een afstandsbediening. Deze dient u altijd bij u te dragen.
U krijgt een dagboek mee naar huis waarin u bijzonderheden en klachten noteert. Ook krijgt u een controle afspraak voor het Pijnbehandelcentrum mee naar huis.

De proefperiode

Na de eerste operatie gaat er een proefperiode in van 2 weken, waarin met u gekeken wordt hoeveel invloed het ruggenmergstimulatiesysteem heeft op uw pijnklachten. Ook wordt gekeken of er andere veranderingen zijn, bijvoorbeeld met lopen of slapen. De pijnspecialist besluit aan de hand van deze gegevens of u in aanmerking komt voor een definitief systeem.

Fase 2: definitieve plaatsing

Tijdens de definitieve plaatsing krijgt u de inwendige neurostimulator (batterij) via een kleine operatie geïmplanteerd. In overleg met u wordt de plaats van de neurostimulator bepaald. U heeft dan een systeem dat langere tijd (jaren) kan blijven zitten.

Risico's en complicaties

Iedere operatie brengt risico's en de kans op complicaties met zich mee. U kunt gedurende een paar dagen na de operatie last hebben van de operatiewonden. Dit voelt aan als een blauwe plek, maar geneest snel. Ook kan de plek waar de batterij is geïmplanteerd enkele weken pijnlijk zijn. De kans op complicaties direct na de operatie is klein.
U moet contact opnemen met het Pijnbehandelcentrum bij:

- bloeding;
- infectie, pus of roodheid;
- koorts;
- hoofdpijn;
- allergische reacties.

Beweegregels en adviezen wondverzorging

Het duurt meestal 6 weken voordat de elektrode vergroeid is met het omliggende weefsel. Om het risico van verplaatsing zoveel mogelijk te voorkomen, heeft u beweegregels. en adviezen:

beweegregels:

- Direct na de operatie heeft u 4 uur bedrust in rugligging/zijligging. De pijnspecialist kan besluiten deze periode te verlengen.
- Voorkom draaien, buigen en rekken/overstrekken van de rug.
- Til niet meer dan 2,5 kg.

Zie ook folder *Beweegregels na ruggenmergstimulatie.*

adviezen wondverzorging:

- De operatiewonden mogen niet nat worden. U mag tijdens de proefperiode niet douchen.
- 48 uur (twee dagen) na de definitieve plaatsing van de interne pulse generator (batterij) mag u douchen als de wond er droog uitziet en afgedekt is met een douchepleister.

Medische ingrepen, behandeling en/of onderzoeken na de implantatie

Breng uw tandarts, fysiotherapeut, specialist en huisarts op de hoogte dat er bij u een ruggenmergstimulatiesysteem is geïmplanteerd. Raadpleeg eerst uw pijnspecialist als u één van de onderstaande behandelingen moet ondergaan:

- MRI;
- plaatsen van een pacemaker;
- diathermie (diepte-warmte therapie), voor toepassing tijdens operaties.

Het gebruik van een defibrillator kan uw stimulator ontregelen of beschadigen.

Veel gestelde vragen

- **Hoelang gaat de batterij van de stimulator mee?**
  De levensduur van de batterij verschilt. Dit is afhankelijk van het gebruik van de stimulator. De gemiddelde levensduur van een niet oplaadbare batterij is 3-5 jaar. Een oplaadbare batterij gaat ongeveer 10 jaar mee. Als de batterij bijna leeg is, verschijnt er op het scherm van uw afstandsbediening een melding. Neemt u in dat geval contact op met de consulent pijnbestrijding. De batterij zal dan vervangen moeten worden. Hiervoor wordt u één dag opgenomen in Alrijne Ziekenhuis.

- **Mag ik op reis en autorijden met een stimulator?**
  Ja, u mag autorijden. Bij voelbare stimulatie adviseren wij de stimulator tijdens het autorijden uit te zetten. Plotselinge toename of verandering van de stimulatie tijdens het autorijden kan ertoe leiden dat u de controle over het stuur verliest.
- Als u met het vliegtuig reist, mag u op de luchthaven niet door het detectorpoortje. U krijgt van verpleegkundig specialist of consulent pijnbestrijding een patiëntenidentificatiepas. Deze kunt u op de luchthaven laten zien. Als u toch door de detectiepoort heen moet, zet de neurostimulator dan uit. Loop goed door het midden van de poortjes en sta niet stil bij het poortje.

Verhindering

Mocht u verhinderd zijn, wilt u dit dan tijdig doorgeven aan de secretaresse van het Pijnbehandelcentrum van de locatie waar het onderzoek plaatsvindt. Het telefoonnummer vindt u aan het eind van deze folder. Als u niet tijdig afbelt, zijn wij genoodzaakt de tijd die voor u is gereserveerd in rekening te brengen. U ontvangt hiervoor een nota van het ziekenhuis.

Tot slot

Wat neemt u mee?

- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis.
Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.

Vragen

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan aan de

baliemedewerker van het Pijnbehandelcentrum.

Bereikbaarheid Pijnbehandelcentrum

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Dan kunt u ons bellen.
Het secretariaat van het Pijnbehandelcentrum van Alrijne is te bereiken op maandag t/m vrijdag van 08.30 - 12.00 uur en 13.30 - 15.30 uur via 071 582 8039.

Het Pijnbehandelcentrum Leiden heeft routenummer 63
Het Pijnbehandelcentrum Alphen a/d Rijn heeft routenummer 50.

Foldernummer 03.16, 12_25